

ריו מנגד ומודיע: "רק פורת" ככל שגבון עלה וטיפס גבוה יותר על העץ הנדיר ששמו מנכ"ל רשות השידור, כך הוכיח גם הליכוד שהוא יכול לטפס גבוה יותר.

כרגע נראה המצב כאילו שתי המיפ"ג לגות הגרולות — הליכוד מזה והמיפ"ג ער מזה — יושבים על צמרות שני עצים ומחפשים, כל אחד מכיוונו, חבל שיאפשר לו ירידה נוחה וחלקה יותר למטה.

במערכה סביב מינויו של מנכ"ל חדש לרשות השידור משחקים כמה גורמים — מיקצועיים (שוליים) ופוליטיים (עיקריים). כל גורם מושך את החבל לכיוון שלו, וכרגע נראה שביים המיועד — ה"ז באפריל — החבל פשוט ייקרע.

יצחק נבון

יצחק נבון הוא, כידוע, שר החינוך. שר החינוך הוא השר הממונה. ממי? נה על מה? רבים מאמינים שבוא השר הממונה על רשות השידור, אבל הוא בעצם, חבר הממשלה, שהממשלה הסיימה אותו לבצע חוק זה. כך נאמר במפורש בסעיף הראשון — הוראות ה"ז סוד — בסעיף הראשון לחוק רשות השידור 1965.

מעמדו של נבון, שנרכש תוך כדי כהונתו כנשיא החמישי של מדינת ישראל, ושהביא לו אהדים רבים מכל שכבות הציבור ומכל רחבי הקשת הפוליטית, התערער באופן חמור מאז מותו לבימה הפוליטית וכניסתו לממ"ש שלת האצבע הראשונה, לפני קצת יותר מארבע שנים.

ממלאי התפקידים נבחרים על פי חוק על-ידי הממשלה.

הליכוד כבר שילם את חלקו למערך בסעיף ספציפי זה של ההסכם, כאשר כל חבריו בממשלה הצביעו פה אחד, ביחד עם אנשיהמערך, בעד בחירתו של אהרון הראל למישרת יו"ר הרשות. עכשיו רוצים אנשיהליכוד לקבל את התמורה ההוגנת, לדעתם, והם מצפים שאנשיהמערך יקבלו את מועמד הליכוד — אורי פורת — ללא עוררין.

אך ההסכם הקואליציוני הנכבד יכול לעמוד; בנסיבות מסויימות, כפי תירה לחוק רשות השידור.

חוק רשות השידור — שנחקק ב-1965, טרום-ימייהטלוויזיה, ועבר אז כמה תיקונים ושינויים — הוא חוק מיושן, מסורבל וניתן לעיתים קרובות לפירושים שונים.

בסעיף 23 לחוק, נפרק הרביעי, ה"ז במנהל ובקודים, נאמר שהקרנציה של המנכ"ל היא לחמש שנים, אלא אם כן התפטר, פוטר על-ידי הממשלה, או נבצר ממנו להמשיך ולמלא את התפקיד. דרך בחירת המנכ"ל החדש, לפי החוק, היא שעם סיום כהונת המנכ"ל מוכנס יו"ר הרשות את המליאה לפי בקשת השר, לדיון במועמדים לתפקיד. הדיון יתקיים בתוך 30 יום. אחרי תום הדיון במליאה יציע השר לממשלה מועמד מבין המועמדים שהוצעו בדיון. הממשלה, לפי אותו החוק, רשאית לבטל את המועמד שהציע השר, או במועמד שרוב חברי המליאה, שנבחרו בדיון, תמכו בו. ואם לא בחרה הממשלה באחד מאלה, מתחיל התהליך מחדש.

עם פינוי תפקיד המנכ"ל יכול השר, בהתייעצות עם יו"ר הרשות, למנות מנהל זמני לתקופה של שלושה חודשים.

יהונתן בן-דוד

ענת טרוטנטי, העולם הזה

פתאום נעלמו כל המחנות. פתאום נשברו כל חילוקי הדעות. פתאום אין חרות וליברלים. הכל התלכדו בחזית אחת, מאוחדת ואיננה. זה נראה בבי חזית. אם הם כל-כך נגוד, סימן שהוא טוב בשבילנו."

הליכוד עומד על זכותו, המעוגנת בהסכם שבין שתי המפלגות הגרולות: "ו, זכותו, ואנחנו חושבים שפורת הוא מנכ"ל מצויין", אמר השבוע אחד מאנשי הליכוד, חבר במליאה, "הוא הצליח להוציא את רשות השידור מן הגרעון התקציבי שהיתה שקועה בו. הגרעון הכריח את הרשות להיות תלויה על צוואר משרדהאוצר. כרגע הרשות עצמאית באופן טוטאלי מבחינה תקציבית, והיא אינה תלויה עוד בממשלה."

הוא הצליח להוציא את הרשות משליטת הוועדים, שהיו מאיימים בשיבת כולל שני וחמישי. הוא הכניס סדר ברשות והביא לאיזון. לדעתנו הוא מנהל טוב."

תחת דגל הזכות ניסו חברי הליכוד במליאה לקיים דיון שלא מן המניין בנושא זה. הדיון, כך קבע היועץ המשפטי לממשלה, היה בלתי-חוקי.

אנשיהליכוד במליאה טוענים שי עוד לא קרה בהיסטוריה של רשות השידור שלא התחילו בהליכי מינוי מנכ"ל חדש לפני תום כהונתו של המנכ"ל היוצא.

יש אומרים שהיבט אחר של הקרב על מינוי המנכ"ל הוא גם יוקרתו הפוליטית ומעמדו של רוני מילוא. מ"ל לוא, שמאו מינוי הממשלה החדשה נאבק כדי להקים את משרד-איכות הסביבה, והנתקל בעמיתים-לשולחיה מממשלה שאינם מוכנים לוותר על ניהול

אולי בנאיביות, שאם יצטרך לעבוד עם המנהל במשך תקופה ארוכה, טיבועי למנות לתפקיד זה איש המקובל על המנכ"ל. אבל אז באו פוליטיקאים וז"ט רים כבכירים וערמו מיכשולים שונים ומשונים על בחירת מנהלהטלוויזיה. איש-איש הציג את מועמדו שלו.

המאבק היה קשה ומתיש, אך חוד"שים רבים, גרר את עובדיהרשות, בעיני קר את עובדיהטלוויזיה, לתוך מיל"חמה פוליטית. כל אחד הרגיש שהוא חייב לתפוס צד, כל אחד עשה "לובי" נמרץ למועמד שלו, לכל אחד היתה דעה נחרצת, בעוד שרעו של המנכ"ל נשארה בשוליים, כאילו אינה חשובה.

בסופו של דבר ניצח פורת. יבין מר נה לתפקיד, אך הסכרים בין העובדים המיקצועיים של הטלוויזיה לבין המערכת הפוליטית נפרצו וקשה היה לסגור אותם שוב.

קרוב אחר היה השכיחה הגרולה — בת 50 הימים — של עובדי רשות השידור. גם אז לא נשבר פורת וזכה. תוצאותיה של השכיחה היו התקפלותם הוריה של העובדים בחורה לעמדות הפתיחה, והתפטרותו של גידעון לבי ארי, מנהל הרדיו, מתפקידו, כנספח לוואי, זמורה אחרי השכיחה. זה גרר גם התפטרות גדולה של אנשימיקצוע ברשות, בעיקר ברדיו.

המיקרה השלישי לא היה קרב, אך כהחלט היה מסעיר. הימים ימי האינתיפאדה הסוערים, וימי כינוס המועצה הלאומית הפלסטינית באלג'יר. האי רוע: הכרותהעצמאות של המדינה הפלסטינית. פורת נתן הנחיות לכל עובדי הרשות — רדיו וטלוויזיה — כיצד יש לסקר את כינוס המועצה, ובעיקר הק

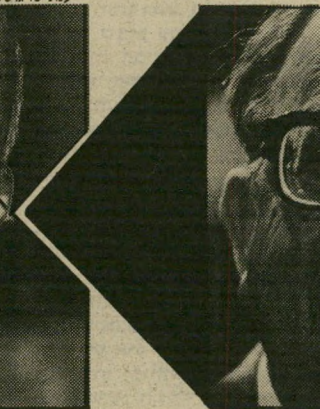
רוני מילוא

יהונתן בן-דוד

יהונתן בן-דוד

יהונתן בן-דוד

פיד שלא יובאו דברים כשם אומרם — של הכתב או הקריין בלבד. (פרשת דויד גרוסמן היתה ספיח של החלטה זו.) אין ספק שזו היתה החלטה פוליטית ממרגרה ראשונה, שנעשתה אז גם לפי בקשתו של יצחק רבין, שרהיבטיחון. פורת טען אז, וטוען עד היום, שהרדיו והטלוויזיה הממלכתיים סיקרו את כ"ל נוס המועצה הלאומית הפלסטינית יד תר (בכמות) מאשר כל עיתון יומי ערבי בארץ.

גם ברשות השידור ישנמה חלוקות הדעות בקשר לפורת. צע המוענים בל-הט נגדו, ואף שולחים מישלוחים לנבון ולפוליטיקאים בכירים אחרים ומבקשים מהם שיצילו אותם מעולו של זה.

אלה אומרים שפורת רע ביחסי-עבר דה, שהוא שולף דברים מהמותן, שאינו מנהל מיקצועי, אלא מתעסק בפוליטיקה קלה, וכי בחודשים האחרונים דאג יותר לקרנציה נוספת של עצמו מאשר למה שקורה ברשות השידור.

תומכיו ברשות טוענים שהוא הצי ליה להוציא את הרשות מהבוץ התקציבי והשליט להשליט שקט תעשייתי. ת"י אלה אומרים שהוא עבד קשה במשך חמש שנים כדי להעמיד דברים על מקומם, חרף המיכשולים השונים שבהתלוננו כל שני וחמישי על החלטותיו המיקצועיות; חברי הוועדה-מנהל, שקיוו והמקווים לתפוס בדרך זו כותרת עצמאות היומיים, כי "אם כות"בים עלי, משמע אני קיים".

אפשר להזכיר כמה מן הקרבות הרבים האלה. האחד היה המערכה סביב מינויו של מנהל הטלוויזיה. פורת הציע לתפקיד את חיים יבין. הוא האמין אז,

חי העוגה התקציבית, נאבק גם על מינויו של פורת כמנכ"ל הבא.

אורי פורת

אורי פורת הוא מנכ"ל שנוי-במחלוקת לוקת, אולי הכי שנוי במחלוקת מכל המנכ"לים שהיו עד כה לרשות. מינויו היה פוליטי מובהק, והוא בא לרשות השידור הישר מתפקידו כיועץ-תקשורת לראשיהממשלה דאז, מנחם בגין, כאשר זה פרש מכהונתו. פורת היה אז חבר מרכז תנועת החרות, אך עם מינויו לתפקידהמנכ"ל פינה את מקומו במרכזהתנועה. הוא עיתון נאי ותיק, חבר מערכת ידיעות אחרונות, ונמצא בחופשה ללא-תשלום מן העיתון.

הקרנציה בתחמש-השנים של פורת ברשות השידור רצופה מאבקים, מילחמות וקרבות עם כל מי שרק אפשר: הוועדים, שהיו מאיימים בשיבתות וב"האפלתהמיקרופון השכם והערב; העובדים, שלא טמנו את ידם בצלחת והיו (ועדיין) משהים לפיתחם של פוליטיקאים תחת הסמטה: "יד רוחצת יד"; פוליטיקאים מן הימין ומן השמאל, שהתלוננו כל שני וחמישי על החלטותיו המיקצועיות; חברי הוועדה-מנהל, שקיוו והמקווים לתפוס בדרך זו כותרת עצמאות היומיים, כי "אם כות"בים עלי, משמע אני קיים".

אפשר להזכיר כמה מן הקרבות הרבים האלה. האחד היה המערכה סביב מינויו של מנהל הטלוויזיה. פורת הציע לתפקיד את חיים יבין. הוא האמין אז,

יהונתן בן-דוד

יהונתן בן-דוד

רשים. הוא רשאי גם להאריך את המינוי הזמני הזה בשלושה חודשים נוספים.

עד כה היו המועמדים שנבחרו למישרת המנכ"ל מקובלים הן על השר והן על המפלגה, והמעבר ממנכ"ל למנכ"ל היה חלק. המינוי החדש בא עוד לפני תום תקופת-כהונתו של הקרן דם.

הליכוד — רוני מילוא

הליכוד, מבחינתו, צמוד להסכם הקואליציוני. שמיר מינה את השר רוני מילוא לטפל בנושא רשות השידור, ומילוא הודיע באופן חרימש מי שמועמד הליכוד לתפקיד הוא אורי פורת.

גם שמיר הודיע לא פעם, ברך-יכלל באמצעות דובריו במישרד ראשהממ"ש שלה, כי הוא תומך במינוי פורת לקרנציה נוספת. הוא הודיע זאת שוב בהחלטיות בפגישה עם שלושה מחברי המליאה — אמנון מנדה, שלמה קור ורחל קרמרמן, אנשיהליכוד.

בתחילה, כשהמאבק נבון-שמיר היה עוד בחיתוליו, נשמעו דעות כאילו לא כל בכירי הליכוד תומכים בפורת, והיו שאמרו כי המתנגד העיקרי למינויו מחדש הוא השר אהרן אולמרט. אך עם חלוף הימים, וככל שגבון התבסס יותר בעמדתו הנחרצת נגד פורת, הלך הליכוד והתלכד מאחורי פורת. יתכן שגבון עשה לליכוד מה ששום אידאולוגיה של ארץ-ישראל לא שאלחה לעשות למפלגה זו: הוא ליכד אותו.

העבודה, כשברור ששימרון פרס סיים בעצם את תפקידו כיו"ר המפלגה, פו"ר עלים כמה שרים בכירים במרץ כדי לתפוס את המקום המתפנה. הקרב על ראשות המפלגה מצופף לתוכו כמה טוענים לכתר. מוטה גור, משה שחל וגדי יעקובי. לאחרונה הצטרף אליהם גם יצחק נבון.

נבון החליט, כך נראה, לחזק את כוחו בתוך המפלגה ולהוכיח את מני היגותו ונחישותו דווקא בקרב חיצוני, שיחזיר, כך הוא מקווה, את הכבוד האיבוד של המפלגה (דאה ראיין).

רבים, מתוחכמים וחזקים, ניסו לכרז ולשבור את יצחק שמיר, בעיקר בעת המשאומתן הקואליציוני. המיפ"ג לגות הדתיות ניסו, כל אחת בתורה, לעשות שריר, לשחק מישחק של כות, אך לשווא. גם מיפלגת-העבודה ניסתה לכופף את יצחק שמיר במהלך המשאומתן הקואליציוני אחרי הבחירות, אך שמיר יכול גם להן.

נבון, כך אומרים מתנגדיו, החליט לכופף את שמיר דווקא בעניין פטוטר, ערד, כביכול, מישרת מנכ"ל רשות השידור, כדי לזכות ביוקרה המפלגתית שלו.

חוק רשות השידור

ע"ף בהסכם הקואליציוני, שהרעק כמדויק מן ההסכם הקואליציוני הקודם, קובע שמנכ"ל רשות השידור יהיה אישהליכוד, בעוד ששרי-הרשות יהיה אישהמערך. שני